

SZESZESITALOK GYÁRTÁSA

Hazánkban nagy hagyománya van a szeszésitalok készítésének. Évszázadokra nyúlik vissza ennek hagyománya. A legismertebb szeszésitalaink között a pálinka, melyet 2013-ban Hungarikummá nyilvánítottak. Ez röviden azt jelenti, hogy csak a hazánkban készült, az ott található őshonos gyümölcsök felhasználásával, meghatározott desztillációs eljárással előállított, égetett szeszésital kaphatja meg ezt a megnevezést.

A szeszésitalok gyártása természetesen nem korlátozódik ennek a nemes nedűnek az előállítására. Többféle égetett és kevert szeszésitalt is gyártanak az ágazatban. A kevert szeszésitalok – a hétköznapiakban csak kommersz szeszeknek szokták nevezni – gyártása során, nagy mennyiségben használnak fel tisztaszeszt (etil-alkohol). A tisztaszesz szállítása, tárolása és felhasználása egy alapos körültekintést igénylő munka, mivel az anyag maga rendkívül tűzveszélyes és kipárolgásai miatt robbanási elegyet is tud képezni zárt légterekben. Ezen felül a tisztaszesz kiválóan oldja a zsiradékokat, mely nem csak tisztító hatásában mutatkozik meg, hanem az emberi bőrfelületre gyakorolt hatásában is. A szesz a bőrfelületről is eltávolítja a zsiradékot és ezzel megszünteti a bőr kiszáradást gátló rétegét, mely extrém bőrkiszáradáshoz és esetenként ekcémához is vezethet.

A szeszésitalok gyártása során felmerülő jellemző kockázatok:

- Fizikai kockázatok: Elcsúszás, elesés, leesés, beesés, robbanás, tűz, por, zaj, rezgés kockázata.
- Kémiai kockázatok: Jellemzően a berendezések tisztításához és fertőtlenítéséhez, valamint a munkahelyek takarításához használt vegyszerek és a tiszta szesz.
- Biológiai kockázatok: vírusok, baktériumok, melyek jellemzően munkavállalóról, munkavállalóra terjednek. Penész és élesztő gombák. Kártevők és rovarok.
- Pszichoszociális kockázatok: megfelelési kényszer, időkényszer, szóbeli és fizikai bántalmazás, zaklatás (szexuális), családi-munkahelyi problémák.

Fizikai kockázatok rendszerint a munkavégzés során végzett közlekedéssel kapcsolatosan, valamint a felhasznált anyagok fizikai tulajdonságai miatt következhetnek. A munkavégzés alatt előfordulhat még magasban vagy mélyben végzett munka is, mely ugyancsak fizikai kockázatként jelentkezik. Ilyenek lehetnek a létra és fellépő használat, valamint a berendezésekhez csatlakozó kezelő és megfigyelő pódiumok, illetőleg a függőjárdák.

Kémiai kockázatot okozhatnak a berendezések tisztításához, fertőtlenítéséhez használt vegyszerek, a gyártáshoz használt víz előkészítésére, fertőtlenítésére, lágyítására használt vegyszerek, a felhasznált segéd és alapanyagok között található vegyi anyagok, valamint a helytelen kártevő mentesítés miatt az alap és segédanyagokba került irtószer maradványok.

Biológiai kockázatot okozhatnak az alap és segédanyagok romlása során keletkező penészesedés, valamint a munkavállalók által behozott fertőző betegségek, melyek nem kerültek vagy nem kerülhettek kiszűrésre, azok vizsgálatának hiánya vagy a lappangási idő le nem telte miatt.

Pszichoszociális kockázatokat okozhat a megrendelői igények kielégítése miatt szükséges feszített ütemű termelés, illetve a túlmunka. Kockázat növelő lehet a munkatársakkal való és a családban bekövetkező negatív változások, konfliktusok. Kockázat növelő ezen felül a vezetői elnyomása a munkavállalóknak, illetve túl sok feladat adását követő, túlzottan rövid teljesítési idő okozta időkénszer. Sok esetben a pszichoszociális kockázatokat jellemzően a helytelen és aránytalan munkaterhelés (az egyik műszak mindig túlórázik, a másik nem), a vezetői kivételezés (ez igazán sem a kivételezettnek, sem a többi munkavállalónak nem jó hosszú távon), a munkaidő nem megfelelő beosztása, a munkafeladatok nem egyértelmű mivolta és a hatalmával visszaélő vezető okozza. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a munkavállalók már az otthoni vagy más gondok miatt ne lennének egyébként is stresszesek, de ez még inkább rontani tud az amúgy elfogadhatónak minősülő pszichoszociális helyzeten. A munkáltató ennek okán, minden esetben alapos megfontolást és körültekintést követően válassza ki a munkahelyi vezetőket és szervezzen számukra olyan vezetői képzéseket, ahol elsajátíthatják a hatékony ösztönzés és szociális gondok kezelésének metódusait és fortélyait. Egy megfelelő képességekkel rendelkező munkahelyi vezető jelentősen tudja csökkenteni a munkahelyi stresszt azáltal, hogy a felmerülő problémákat megfelelően kezeli és mindenki számára érthető és elfogadható megoldást kínál és a hozzá forduló munkavállalótól nem tagadja meg a segítséget, amennyiben lehetősége van a probléma megoldására.